

Erinnerung an die Opfer Pamięci Ofiar

Krematorium w Sachsenhausen. Foto: Archiv.

Einladung

Die Konzentrationslager des Dritten Reiches – Erinnerung an die Opfer

Ort: **Gedenkstätte und Museum Sachsenhausen**
Straße der Nationen 22, 16515 Oranienburg

Datum: **Samstag, den 17.10.2015**

12.00 Uhr – Feldmesse in Gedenken an die ermordeten polnischen Opfer im KL Sachsenhausen, zelebriert durch *Erzbischof von Szczecin-Kamień Pomorski Andrzej Dzięga (ort: Erschießungsgraben)*

13.00 Uhr – Kranzniederlegung am Denkmal des polnischen Generals Stefan Rowecki „Grot“ und am Gedenkstein für die im Lager inhaftierten und ermordeten Priester, sowie an der Gedenktafel der dort inhaftierten polnischen Professoren Jagiellonen-Universität in Kraków

13.30 Uhr – Pause

14.00 Uhr – Konzert *Für die Opfer der Konzentrationslager des III. Reiches. Uraufführung der Komposition von Dr. Barbara Kaszuba (Ignacy Jan Paderewski-Musikakademie in Poznań)*

14.30 Uhr – Konferenz und Diskussionsrunde

Moderation: Jan Daniluk, Museum des Zweiten Weltkrieges in Gdańsk

- *Deutsche Konzentrationslager und sowjetische Gulags in der Politik der Vernichtung des polnischen Volkes während des II. Weltkrieges, Piotr Szubarczyk Historiker, Publizist, Educator IPN Gdańsk*
- *Das KL Sachsenhausen (1936-1945) im Vergleich zu anderen deutschen Konzentrationslagern, Jan Daniluk Museum des Zweiten Weltkrieges in Gdańsk*
- *Leben und Martyrium des Seligen Pfarrers, Stefan Wincenty Frelichowski sowie das Martyrium anderer in den Konzentrationslagern Sachsenhausen und Dachau inhaftierten Priestern, Dr. Robert Zadura, – Nicolaus Copernicus Universität in Toruń*

16.30 Uhr – Pause mit kleinem Buffet

17.00 Uhr – Diskussion mit dem Publikum

Obozy koncentracyjne Trzeciej Rzeszy. Pamięci Ofiar

miejsce: **Muzeum Pamięci Sachsenhausen**

data: sobota, 17.10.2015

godz. 12.00 – Msza św. polowa w intencji Polaków – ofiar KL Sachsenhausen, pod przewodnictwem *JE ks. Arcybiskupa Metropolity Szczecińsko-Kamieńskiego Andrzeja Dzięgi*, (miejsce: Erschießungsgraben)

godz. 13.00 – złożenie wieńców pod pomnikiem generała Stefana Roweckiego „Grotą”, *więzionych i zamordowanych księży katolickich* oraz pod tablicą Profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego

godz. 13.30 – przerwa

godz. 14.00 – koncert *Pamięci Ofiar obozów koncentracyjnych III Rzeszy. prawykonanie kompozycji dr Barbary Kaszuby* (wykonanie Akademia Muzyczna w Poznaniu)

godz. 14.30 – Konferencja i panel dyskusyjny

Moderacja: Jan Daniluk, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

- *Niemieckie obozy i sowieckie łagry w polityce fizycznej likwidacji narodu polskiego podczas II wojny światowej*, Piotr Szubarczyk, historyk, publicysta, edukator IPN Gdańsk
- *KL Sachsenhausen (1936-1945) na tle innych niemieckich obozów koncentracyjnych*, Jan Daniluk, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku
- *Życie i męczeństwo błogosławionego ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego oraz martyrologia innych kapłanów zniewolonych w KL Sachsenhausen i Dachau*, dr Robert Zadura, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu

godz. 16.30 przerwa i poczęstunek

godz. 17.00 dyskusja

Dojazd do miejsca Straße der Nationen 22, 16515 Oranienburg:

- S-Bahn S1 (Wannsee-Oranienburg), z centrum Berlina do dworca Oranienburg
- BUS 804 kierunek Malz (dojście do Muzeum pieszo 20 min.)
- Autem – Berliner Ring A4 kierunek Hamburg (drogowskazy Gedenkstätte Sachsenhausen)

Organizatorzy:

- Integration, Kultur und Bildung Polonica e.V.
Tel.: 030/38303200, 0049 1631626615
- Polska Misja Katolicka w Berlinie
Tel.: 030 7524080, www.pmk-berlin.de

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Berlinie

Muzeum II Wojny Światowej

FUNDACJA WSPÓLPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Fundacja Polsko-Niemieckie
POJEDNANIE
Stiftung Polnisch-Deutsche
AUSSÖHNUNG

Deutsch - Polnische Zeitschrift für Deutschland

**POLSKA
MISJA
KATOLICKA
W BERLINIE**

Projekt gefördert aus Mitteln der Stiftung
für deutsch-polnische Zusammenarbeit.

Projekt dofinansowany ze środków
Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Das Konzentrationslager Sachsenhausen

Das **Konzentrationslager Sachsenhausen** wurde 1936 errichtet und wurde am 22. April 1945 befreit. Im Durchschnitt waren im Lager ca. 50 000 Gefangene. Insgesamt gingen durch das Hauptlager und seine Außenlager über 200 000 Häftlinge verschiedener Nationalitäten durch. Es wird geschätzt, dass in diesem Lager mehrere Tausend Polen starben oder ermordet wurden.

Im KZ Sachsenhausen wurden 169 Professoren und wissenschaftliche Mitarbeiter der Jagiellonen-Universität in Kraków und der Berg-, und Hütteakademie in Kraków, sowie polnische Priester inhaftiert.

In der Zeit zwischen dem 2. August und dem 7. August 1944, also unmittelbar nach dem Ausbruch des Warschauer Aufstandes, wurde auf Befehl von SS Chef Heinrich Himmler auf dem Gelände des Lagers höchstwahrscheinlich General Stefan Rowecki "Grot", Kommandant der AK, der größten Untergrundarmee in Europa, ermordet. Stefan Rowecki "Grot" wurde verraten und am 30. Juni 1943 in Warschau durch die Gestapo verhaftet.

Auf Initiative der POLONIA, wurde 2014 ein Denkmal für den ermordeten General feierlich eingeweiht.

Mehr Informationen sowie eine unvollständige Opferliste befinden sich auf den folgenden Internetseiten: www.stiftung-bg.de; www.rowecki-grot.eu

Die Gedenkstätte Sachsenhausen befindet sich in Oranienburg, ca. 30 Kilometer von Berlin entfernt. (Strasse der Nationen 22, 16515 Oranienburg).

Obóz Koncentracyjny Sachsenhausen

Obóz Koncentracyjny Sachsenhausen został wybudowany w 1936 roku i funkcjonował do 22 kwietnia 1945 r. Przeciętnie w obozie przebywało około 50 000 więźniów. Ogółem przez KL Sachsenhausen i jego filie przeszło ponad 200 000 więźniów różnej narodowości. Szacuje się, że w obozie unicestwionych zostało ponad ??????? Polaków, dokładną liczbę wszystkich ofiar trudno ustalić. W Sachsenhausen między innymi przetrzymywano 169 profesorów i pracowników naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz wielu polskich księży. Między 2 a 7 sierpnia 1944 roku, bezpośrednio po wybuchu powstania warszawskiego, na rozkaz szefa SS Heinricha Himmlera na terenie obozu zamordowano generała Stefana Roweckiego „Grot”, Komendanta Głównego Armii Krajowej, największej podziemnej armii w okupowanej Europie. „Grot” został pojmany 30 czerwca 1943 r. przez Gestapo w Warszawie (w wyniku zdrady). Z inicjatywy Polonii w roku 2014 został postawiony pomnik ku czci Generała. Więcej informacji i lista ofiar (niepełna) dostępna jest na stronach: www.stiftung-bg.de/totenbuch, www.rowecki-grot.eu

Sachsenhausen znajduje się około 30 km na północ od Berlina.